

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

22. detsember 2008

Nr: 3

Elektroniline kuukiri

MTÜ VÖRTSJÄRVE KALANUSPIIRKOND KORRALDAB OMA LIIKMETELE:

ALUSTAVA TURISMIETTEVÖTJA KOOLITUS 20 – 21.01.2009

Veldemani Puhkemajas

Koolitus on suunatud nii praegustele kui tulevastele ettevõtjatele, kes soovivad tõsta enda üldist turismiteadlikkust ning arendada piirkonna turismiettevõtlust.

Koolituse eesmärk on Võrtsjärve piirkonnas tegutsevate (turismi)ettevõtjate konkurentsivõime ning jätkusuutliku tegevuse loomise ja arendamise soodustamine läbi teadlikkuse tõstmise sihtrühmade määratlemises ja tundmaõppimises, tootearenduses ja -sihtturunduses ning koostöö valdkonnas.

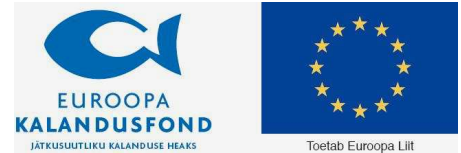
Koolituse maht: 16 akadeemilist tundi

Kursus annab osalejale:

- teadmised turismivaldkonna olemusest ja suundumustest, trendidest
- ülevaate Võrtsjärve piirkonna Turismipuu kasvatamise võimalustest
- ülevaate klientide ootustest ja vajadustest, sobivate sihtrühmade valimise ja tundmaõppimise vajalikkusest
- teadmised konkurentsivõimelise toote disainimisest ja arendamisest
- arusaamise tervikliku elamuse pakkumise võimalikkusest
- arusaamise ettevõtjate omavahelise koostöö olulisest ning koostöövõrgustiku kujundamise võimalustest

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Koolitusel käsitletavad teemad:

- Mis on turism? Kes on turistid ja kes turismitöötajad?
- Turismimajanduse hetkeolukord ja suundumused maailmas, Euroopas ja Eestis
- Turismi tähtsus Võrtsjärve kalanduspiirkonna ja ettevõtluse arendamisel
- Võrtsjärve kalanduspiirkonna turismi arendamine ehk Turismipuu kasvatamine - eestvedamine ja juhtimine, keskkond, ressursid, planeerimine, tootearendus ja -turundus, koostöö, ettevõtlus, inimesed, külalislakus jne.
- Sobivate ja soovitatavate külastajarühmade valimine ja tundmaõppimine
- Konkurentsivõimeliste turismitoodete disainimine ja arendamine

- Turismitoodete sihtturundus - sobivad turundusmeetmed soovitatavatele külastajarühmadele õigel ajal ja õiges kohas.
- Rühmatöö: Võrtsjärve kalanduspiirkonna Turismipuu kasvatamine.
- Diskussioon: Kuidas edasi? Kes? Mida? Miks? ja Kuidas?

Koolitusel osalenud saavad Tartu Ülikooli tunnistuse.

Kõik, kellel on huvi koolituse kohta, palume anda endast märku ning registreerida telefonil: **+372 55 53 29 82 (Angela) või aadressil: angela@vortskalandus.ee**

18.12.2008 Infopäev

18. detsember korraldasime oma liikmetele, kohalikele turismikorraldajatele ja ümbruskonna elanikele Valma Infopunktis Infopäeva.

Teemaks oli seekord „Kala ja kalandustoodete käitlemine“. Kohal käis Veterinaar- ja Toiduametist hr. Margus Frey, kes vastas kõikidele küsimustele ja rääkis asja lahti lihtsasse maakeelde. Infopäeval tutvustatud materjalid on üleval ka meie kodulehel: www.vortskalandus.ee ning võttes kontakti aadressil: angela@vortskalandus.ee saame need ka Teile saata.

Päeva teises pooles arutasime ühiselt Kärt Leppikuga (Gravitas Consult OÜ) strateegiasse minevaid tegevussuundi (kalasadamate ja

lossimiskohtade uuendamine; kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine; kalandusega seotud turismi arendamine ja rannakülade taaslustamine; tegevuste mitmekesistamine; koolitustegevus; angerjamajandus; sadamate süvendamine) ja täiendasime SWOT analüüsi.

Angela Leiaru

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Järgmise aasta PÕM koolitused

Uuel aastal on tulemas uued ja huvitavamad Põllumajandus ministeeriumi poolt toetatavad ja Koolituskeskus Tõru poolt pakutavad koolitused.

Järgnevalt on kirjas võimalikud koolituse ajad ja teemad. Kui tunnete, et Teil on asja vastu huvi, andke endast teada aadressil: angela@vortskalandus.ee või telefonil: +372 55 53 29 82 (Angela).

Koolituse teemad ja ajad 2009 aastal:

II strateegiakoolitus – Visioonist strateegiale – valdkondlike

tegevusplaanide koostamine
toimumise aeg: jaanuari lõpp

3.2. Moodul - Kommunikatsioon ja rahvusvaheline suhtlemine
9-10.02.2009 ja 26-27.02.2009

3.3. Moodul - Projektitöö korraldamine
9-10.03.2009 ja 19-20.03.2009

3.4. Moodul - Lähteülesande formuleerimine ja hangete korraldamine
11-12.05.2009 ja 18-19.05.2009

Tegevusgruppide töövormi koolitus Sakal 15.-16.detsember

PÕM koostöös Tõru Koolituskeskusega korraldabid meile tegevusgruppide töövormi koolituse.

Võrreldes eelnevate koolitustega oli seekordne kokkusaamine igati huvitav ja kaasamõtlemapanev. Teooriat seekord väga palju peale ei surutud, pigem lasti endal kõik järgi proovida.

Õpetati mõningaid alatuid võtteid, kuidas vastu astuda väga enesekindlatele ja kõrgelt arvavatele isikutele, keda võib kohata iga MTÜ ja muu ühingu koosolekul. Jagati huvitavat – pooleldi elavat ja kohati väga imeliku välimusega toitu (pasta kõikvõimalike mereandidega). Ning enne lahkumist olid ka päkapikud PÕMi kingituse kotiga jõuluajaks ühteist kaasa pannud.

Angela Leiaru

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Kalastajauskumused

Kalasaaki on osatud prognoosida ilmade ja tuule suuna järgi juba ammu ajast.

„Kui Viljandi päält tuul om, sõs kala ei saa, sii om õhtu-põhja tuul; a ku põhjatuul om, om kala.“ Selgitab 87-aastane Juhan Varik järve lääne rannikult Kalbuse külast (1972).

Pikasillast veidi ida pool asuvast Purtsi külast pärit kirjapaneku järgi ei ole saaki loota siis, kui kevadel kalade kudemise ajal on tuul Vasknarva poolt. Niisiis on jutuks kirdetuul. Lisan siinkohal nii Võrtsjärve ümbruses kui ka mujal Eestis populaarse ütluse, et kagutuul viib kalad pajast. Emajõe-äärsest Palupõhja külast on vabamas sõnastuses tarkusetera üles kirjutatud edelatuule kohta: „Kui vedesuu tuul on, on see õhtumaa tuul, see aavat potist ka kala välla, siis ei tasu kalale minna“ (Puhja 1988)

Rahvapärilise järgi otsustades on peale põhjatuule peetud saagiõnnele soodsaks veel vaid idatuult „Kui tuul hommikusse lähäb, siis on paras ehk hää saagiaeg randa minna“ (1896).

Kala väljapüügi järgi saab omakord ilma ette arvata: „Kui hingud juba käivad ja mõrdadesse lähavad, siis tulevad külmad ilmad, esimalt oleva viil kalasaaki, pärast lõppeda ta varsti“ (Viljandi 1896). Rääbise püügi ajal on vaadatud kalade suurust:

„Saab järvest rohkest rääbussit ja om nii viil väikse, sõs tuleb kehv aeg ja vihmane suvi“ (Tärvastu 1890). Kalasaagi pikaajelise prognoosimisel on toetatud mitmesugustele loodusemärkidele ja fenoloogilistele nähtustele samaaegsusele. Järve idarannikul Unikülas väitis 88-aastane Eliise Kaarelson: „Kui järven pragu oli meie rannan, sis olli siinpuul hää

kalasaak“ (1973). Seda, et kalad liiguvad selle ranna lähedusse, kuhu kevadel liigub jää, tunnistavad nii siinsed kui ka Peipsi-äärsed ja mereranniku kalurid. Head kalasaaki kuulutab rahva arvates ka õhu virvendamine kevadel. Võibolla peitub loogika selles, et virvendav õhk on märgiks õhu kiirest soojenemisest intensiivses päikesekiirguse toimel ja see mõjutab oluliste püügikalade – haugi, latika jt – massilise kudemise algust.

Härratiselirite ja helkiva kalasoomuse sarnasus on aluseks üsna kaugele tulevikule. Püügija prognoosimisel on abiks päikesekalendri aastajaotustähised: „Kui sügisi lüitres ärm on, siss kevadi eä kalasaak, ja mitu nädält sii ärm enn jõulu on, setu nädält enne jaani on eä randa minna“ (Põltsamaa 1889).

Uskumust, et aastal, mil kalasaak on hea, jääb viljasaak kehvaks, teatakse hästi just Võrtsjärve ümbruses. Selle aluseks on siiski muistne arusaam hüvede jaotumise ette määratusest. „Kui Virtsjärv pühade vahel müräb, sõs saab paelu kalu kevade. Ku Virtsjärv paelu ei mürä ja paks jää on, sõs tuleb kala kool“ (Tärvastu 1890). Pühadevahe märgib siin jõulupühade ja ja vana-aasta vahele jäävaid päevi. Kuna jõuluaeg on talvine aeg, siis peaks siin täpse ajalise määrangu otsimise asemel hoopis üldistama: kui Võrtsjärv talvel lahti on, või on jää õhuke, pole karta kalade massilist hukkumist hapnikupuuduse tõttu ja seda suurem võib olla kevadine saak.

Kalastajauskumused järgneb kuukirja järgmises numbris..

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Võrtsjärve kalafakte

- Võrtsjärve veetase kõigub aastas 1,4m, mis moodustab poole järve keskmisest sügavusest.
- Kahe nädala jooksul aastas võib Võrtsjärvel väljavool puududa (veerohke Emajõe veest osa hakkab voolama Peipsi – Võrtsjärve suunas).
- Järve veemaht kõrge ja madala veeseisu ajal võib erineda 3 korda.
- Muistsete valmalaste jaoks oli loodus hingestatud – kõikjal elasid haldjad (vees, maas ja puudes) ja loomadel oli samasugune hing nagu inimestel.
- Võrtsjärves koevad erinevad kalaliigid peaaegu aasta läbi – välja arvatud märts, september ja oktoober.

Lugupeetud Kuukirja lugejad!

Rahulikke jõule, meeldivat vanaaasta ära saatmist ja elamusterohket uut aastat!

Teie,
MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Elektroonilise kuukirja väljaandja:

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Viljandi maakond

Viiratsi vald, Valma küla 70121

www.vortskalandus.ee

+372 529 8561

jaanika@vortsjarv.ee

Toimetaja:

Angela Leiaru

angela@vortskalandus.ee

+372 5553 2982

Tehniline toimetaja:

Silvia Varik

silvia@kaleselts.ee

+372 5665 0956